

Gjør det selv
– og spar over **12 000,-**

Gjør Det Selv

LETT VANSKELIG

VANSKELIGHETSGRAD:

Med litt flid og riktig oppklossing er dette et overkommelig prosjekt for de fleste gjør det selv-folk.

TIDSFORBRUK:

Cirka 4 dager

PRIS:

Cirka 10 000-15 000 kroner. Det kan være store prisforskjeller på terrassebord.

Terrassen er lagt direkte oppå den gamle steinplattingen, og justert i vater ved hjelp av kiler.

Terrasse på nye smarte kiler

Med en ny type justerbare plastkiler er det ingen sak å legge en ny treterrasse direkte oppå en gammel, ujevn terrasse av betongstein.

Er du lei av den gamle steinterrassen og har lyst på en flott, eksklusivt utseende treterrasse? Da er det heldigvis ganske enkelt å få drømmen til å gå i oppfyllelse; steinterrassen danner nemlig et glimrende underlag for en treterrasse. Og er den blitt litt skjev med årene – noe steinterrasser ofte blir – så kan du løse utfordringen med kiler som kan jevne ut selv ganske store høydeforskjeller.

Kilene som vi bruker her, er av merket Harpun. De består av en kraftig bunnkile med riller og en litt mindre toppkile, som kan regulere kilens endelige høyde, avhengig av hvor på bunnkilen den plasseres. Det gir mulighet for enkelt å regulere kilene, slik at du kan få terrassens bærende bjelker i vater.

Du kan selvsagt bruke en annen form for oppklossing. Du skal bare forsikre deg om at klossene ikke sklir, og at de består av stein, plast eller noe annet som kan tåle kontakt med et vått underlag.

Her bygger vi som nevnt oppå en eksisterende steinterrasse, men du kan bruke samme metode på et hvilket som helst hardt og rimelig plant underlag. Starter du rett oppå en gressplen eller lignende, skal du grave av jordlaget og sikre deg et fast underlag, for eksempel ved å rette av med et tynt gruslag og legge en steinhelle under på de stedene der bjelkene til terrassen skal understøttes. Da unngår du at terrassen setter seg og blir skjev.

Sett en svill på veggen

En svill festet til veggen danner utgangspunkt for terrassen, som skal ligge helt oppunder terrassedørens terskel.

Bygg skjelettet på kiler

Et smart system av kiler sikrer at bjelkene, som utgjør terrassens skjelett, raskt og enkelt bringes i vater.

Legg på bordene

Til slutt kan terrassen kles med terrassebord. Vi har valgt brunimpregnerte furubord.

Forberedelse

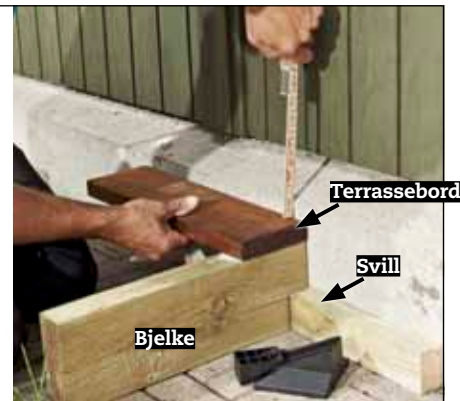
Vi legger terrassen direkte på en gammel steinterrasse. I dette tilfellet er den gamle steinbelegningen blitt slitt og kjedelig å se på, og også temmelig ujevn.

Men du kan selvsagt komme ut for steinterrasser som er i betydelig verre forfatning, med store ujevnheter. Men selv ganske store ujevnheter kan kilene her ta høyde for. Du kan nemlig kjøpe den nederste delen, bunnkilen, i forskjellige høyder, slik at du kan justere for ujevnheter som er ganske store.

Vi bygger terrassen så høy at du kan gå rett ut på den fra terrassedøren uten et trinn ned. Her passer det med et underlag av 123 mm bærende bjelker.

1 Sjekk hvor ujevn steinterrassen er. Hvis det er snakk om veldig store ujevnheter, skal du forsikre deg om at kilene eller oppklossingen din klarer det.

2 Lag en prøveoppstilling. Her vil vi ha terrassen tett mot dørterskelen. Det klarer vi med 123 mm bjelker.

TIPS: Kontrollmål bjelkene hvis du kjøper ujusterte materialer.

Skjelettet

Vi bygger skjelettet med en veggsvill langs sokkelen. Svillen består av en 36 x 48 mm lekt, som blir skrudd inn i sokkelen og understøttet med små kiler.

Bjelkene, som terrassebordene skal skrus fast i, er 48 x 123 mm.

For å sikre en sterk skjøt skjærer vi et salhakk i bjelkene, slik at de kan hvile på veggsvillen. Dermed er det ikke bare skruene som bærer bjelkene.

Antallet bjelker avhenger av hvilken tykkelse bord du vil legge oppå. Her bruker vi en standardavstand på 60 cm fra senter til senter av bjelkene. Det passer fint til våre 28 mm tykke terrassebord.

TIPS

Veldig skjeve bjelker skaper problemer. Du kan skjære over skjeve bjelker på midten, med et 45 graders snitt over en oppklossing, slik at de faller på plass på understøttingen.

1 Skru fast en lekt i vater på veggen. Lekten måler 36 x 48 mm og er plassert 10 cm under den endelige høyden på terrassen. 7,5 x 112 mm monteringskruser holder den fast, og kiler understøtter den.

2 Skjær et salhakk i bjelkene. Her måler vi 72 mm ned fra overkanten og 36 mm inn, og skjærer av det resterende stykket, slik at bjelkene får samme høyde når de hviler på lekten.

3 Oversikt. Veggsvillene er satt opp på de to veggene det er mulig, vatret opp, og understøttet med kiler.

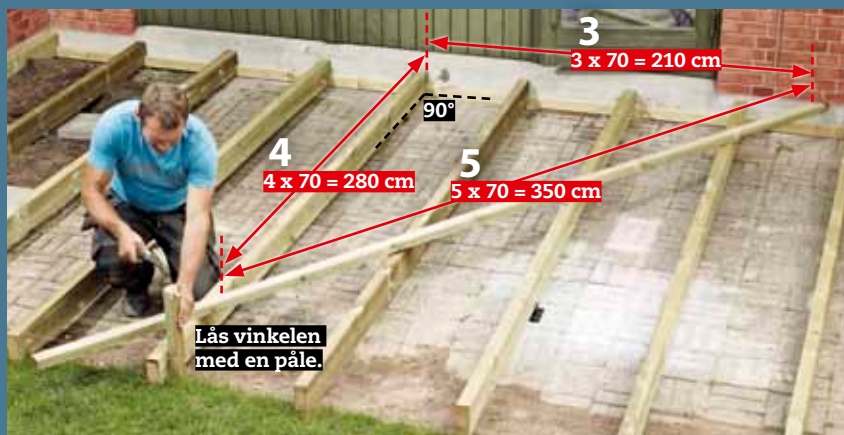

4 Skru fast bjelkene. Forbor med et 5 mm bor, og sett to 5 x 100 mm skruer skrått ned gjennom bjelkens side og ned i lekten. En skruer fra hver side.

3-4-5: Et triks som sikrer riktig vinkel

Du skal ikke regne med at huset er så rett at alt du legger ut fra det, blir vinkelrett. Derfor bør du måle vinkelen med metoden 3-4-5: Legg opp bjelkene. Her skal vi bruke 14 bjelker til å lage 13 felt. 11 av dem har 60 cm fra midten av en bjelke til midten av den neste. De siste to feltene er litt mindre, slik at det går opp i bredden.

Legg ut en lang list diagonal på bjelkene som vist. De tre målene ("3", "4" og "5") skal ha nettopp dette innbyrdes forholdet. I dette tilfellet er målene 3 x 70 (210), 4 x 70 (280) og 5 x 70 (350). Når vinkelen som vist 90°, og du kan rette inn de øvrige bjelkene etter den opprettede.

De smarte kilene

Nå skal bjelkene rettes opp, slik at de er i vater. På det ujevne underlaget krever dette en del, og her får vi stor glede av de spesielle kilene som består av en bunnkile og en toppkile, som kan kjøres opp eller ned på bunnkilen. Dette gir mulighet for å justere understøttingen ganske mye – og ganske raskt.

Du kan også bare bruke vanlige kiler, lagt oppå hverandre. Men det er litt mer kronglete enn denne løsningen.

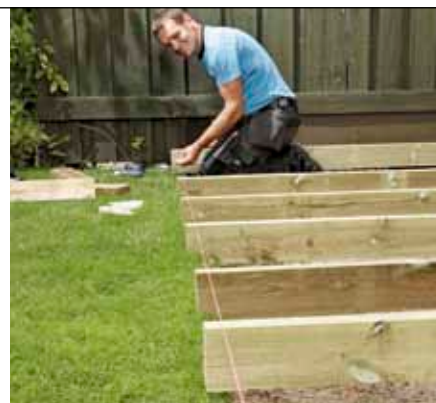
Kilene skal skrues fast på bjelkene så de ikke sklir unna. Skruen skal skrues i både topp- og bunnkilen. Dermed er vi klar til å streke opp til terrassebordene. Det er enkelt med en krittssnor.

3 Rett opp skjelettet. Legg en lekt med riktig bjelkeavstand markert, og rett inn avstanden. Start ved pålen, og rett opp til begge sider. Kloss så de to ytterste bjelkene opp i vater, og rett inn de øvrige etter en snor som spennes mellom de to.

1 Lag en prøveoppstilling av bordene. Bestem deg for hvor mye luft det skal være mellom dem. En avstand på 3 til 8 mm er passende. Vi velger å ha 5 mm mellom dem. Dermed kan terrassens endelige lengde regnes ut.

2 Kapp av bjelkene. Det er enklest å merke opp med en krittssnor. Bjelkene skal her være 346,5 cm lange, målt fra veggen. Det er 3,5 cm mindre enn plassen bordene tar, fordi det skal legges på et loddrett bord som skjærer bjelkene.

4 Lås alle oppklossingene med en skruer. Vi bruker en 4,2 x 75 mm skruer, beregnet til forskjellige materialer. Den passer til både bjelken og kilen. **VIKTIG!** Skruen skal gå gjennom toppkilen og ned i, men ikke gjennom bunnkilen.

5 Merk opp til terrassebordene. Marker forkanten av første bord på hver ytterbjelke (et mellomrom pluss bordets bredde). Mål opp til de øvrige, men slå bare krittstreker for hver andre rekke, slik at du kan justere de øvrige på øyemål.

MATERIALER

Smartere enn beslag. Metoden med en bærende veggsvill er smartere enn alternativet med bjelkesko. Det krever ett beslag (sko) per bjelke, og skruene i beslaget skal bære bjelkene. I tillegg koster hvert beslag litt.

Kilene gjør det enkelt

Kilene av merket Harpun er enkle å bruke til understøttning av terrassens bjelker. De består av en stor bunnkile og en liten toppkile. Toppkilen kan flyttes opp eller ned på bunnkilen, slik at du får det nivået som gjør at bjelkene dine ligger i vater.

Bunnkilene fås i høyder fra 50 til 110 mm, og toppkilene fra 30 til 85 mm. Distributør i Norge er Thomee. Se www.thomee.no. Kontakt dem for å finne en forhandler i nærheten av deg.

Terrassebord

Valg av terrassebord er helt opp til smak og lommebok. Vi har valgt brunimpregnerte furubord. De er forholdsvis billige, men med et utseende som minner om langt dyrere tropiske terrassebord.

Bordene er noen ganger sprukket i endene, dette skjæres i så fall bort.

Også stygge kvister kan du skjære vekk, også midt på et bord. Du bør nemlig forskyve skjøtene på bordene, slik at de ikke blir sittende etter hverandre på samme bjelke. Dette gjør du ved å veksle mellom bord på f.eks. 80, 300 og 400 cm, etter hva leggingen går opp med.

1 Skjær rent bordenes ender. Bord med stygge kvister midt på, deler du og bruker til å forskyve skjøtene på gulvet.

2 Forbor i alle endene. Cirka to centimeter inn på bordet borer du med et 5 mm bor, litt skrått ut mot kanten for ikke senere å spreke bjelken.

3 Skru fast første bord. Skru 2 cm inne fra kanten av bordet, og sett i to 5 x 80 mm syrefaste (A4) skruer.

VIKTIG! I terrassebord av harde tresorter skal du forbore og lage en undersenking, før du kan sette i skruene.

4 Arbeid i felt på 6-8 bord. Da kan du rette opp på øyemål, hvis bordene er litt skjeve. Skru en skru i hver ende av bordet, og en enkelt i midten.

5 Bruk et brekkjern når du skrur fast bordene. Ofte er bordene litt skjeve, men de kan fint vris på plass før du skrur dem fast.

MATERIALER

Bruk terrasseskruer.

Alle som selger terrassebord, har også et utvalg av terrasseskruer. De skal være rustfrie og syrefaste, med en lengde som passer tykkelsen på bordene dine. Terrasseskruene har et relativt lite hode og freseribber som undersenker skruetaket.

Skruens spiss er selvskjærende.

Freseribber undersenker hodet.

6 Strek opp til skruene. Det er penest hvis skruene sitter i en rett rekke. Strek derfor opp med en blyant etter et vater eller en rettholt. Skru i de resterende skruene, slik at du får to skruer i hver bjelke.

7 Avslutningen. Høyden passer med et loddrett terrassebord, som holder 5 mm avstand til terrassebordet over og et par centimeter ned til gresset. De loddrette bordene skrues inn i bjelkeendene.

Tilpass terrassen til nedløp og eventuell brønn

I denne terrassens ene hjørne er det et nedløpsrør, som ender i en avløpsbrønn. Den skal vi ha enkel tilgang til, fordi den en gang eller to hvert år skal tømmes for løv og annen skitt fra taket, slik at den ikke tetter seg. Her bygger vi en liten lem, satt sammen av biter fra bordene til terrassegulvet. Lemmen ligger halvt inn på hver av de to siste bjelkene, og blir bare holdt fast med et par skruer. Skruene kan fint skrus opp de gangene i året da brønnen skal gjøres rent før kommende sesong.

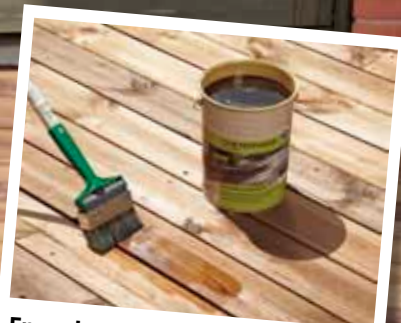
Skrus sammen lemmen av bord. De fire bordene er bare skåret rett ut av terrassen, og satt sammen på undersiden med to bordbiter.

Lag hull til nedløpet. Med en hullsag lager vi et 80 mm hull til nedløpsrøret. Det tar fem minutter å avmontere røret og deretter montere det på igjen.

Terrassen er ferdig, oljet og klar for hyggelige sommerdager og -kvelder. Legg merke til at terrassen ligger nesten i forlengelse av stuegulvet med bare et lite trinn ned.

En god terrasseolje beskytter treet mot vær, sol og vind. Her har vi brukt en olje med teflon, som holder alger og annet unna.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

36 x 48 mm lekt:

- Veggsvill
- Lekt til oppmåling av vinkel

48 x 123 mm bjelker:

- Bjelker til underlag

28 x 120 mm terrassebord, brunimpregnert furu:

- 360 cm bord
- 420 cm bord

Dessuten:

- Harpun-kilesett
- 7,5 x 112 mm monteringskruser
- 5 x 80 mm A4, syrefaste skruer
- 5 x 100 mm A4, syrefaste skruer
- 4,2 x 75 mm A4, syrefaste skruer
- Terrasseolje

Brunimpregnerte bord fra Moelven, www.moelven.com